Decentrale regelgeving

Overheidsorganisatie	Gemeente Lansingerland
Organisatie die de regeling vaststelt	Gemeente Lansingerland
Vastgesteld door	Gemeenteraad

Titel regelgeving
Algemene subsidie verordening Lansingerland 2018
Citeertitel
Algemene subsidie verordening Lansingerland 2018

Type informatie	Regeling
Onderwerp	Algemeen
Wettelijke grondslag	Gemeentewet, art. 147, lid 1 en 149

Gedelegeerde regelgeving	Subsidiebeleidsregels voor specifieke beleidsterreinen
Opmerkingen	Subsidiebeleidsregels worden separaat opgesteld en vastgesteld door het college.
Betreft (aard van de regeling)	Nieuwe regeling
Datum intrekking of inwerkingtreding wijziging regeling	ASV 2014 wordt ingetrokken per 1 juli 2018. Datum intrekken ASV 2018 is niet bekend.
Datum inwerkingtreding van (een versie van) een regeling	1 maart 2017
Datum terugwerkende kracht	
Datum ondertekening regeling	26 januari 2017
Bekendmaking geplaatst	Gemeenteblad
Datum bekendmaking	1 mei 2017
Kenmerk voorstel	T16.10390

ALGEMENE SUBSIDIEVERORDENING LANSINGERLAND 2018

1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

a) **Aanvrager**: een rechtspersoonlijkheid bezittende organisatie, die zich ten doel stelt zonder winstoogmerk producten te leveren, prestaties en activiteiten te verrichten ten behoeve van de ingezetenen van de gemeente Lansingerland;

b) **Activiteitenplan**: een door subsidieaanvrager gegeven beschrijving van de beleidsuitgangspunten van de organisatie en de in relatie hiermee te verrichten activiteit(en) waarvoor subsidie wordt aangevraagd en de daarmee beoogde te behalen prestatie(s) en beoogde maatschappelijk effect(en). De subsidieaanvrager vermeldt daarin ook in welke mate de effecten gericht zijn op de gemeente of haar inwoners en op de door de gemeente vastgestelde doelen;

c) **Algemene groepsvrijstellingsverordening:** verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 127), dan wel later daarvoor in de plaats tredende Europese regelgeving;

d) **College**: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lansingerland;

e) **De-minimisverordening: Europese** verordening nr. 1407/2013 van de Europese Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (hierna: VWEU) op de-minimissteun (PbEU L 352);

f) **Egalisatiereserve**: een reserve als bedoeld in artikel 4:72 Awb, die wordt gevormd uit overschotten op door de gemeente verleende subsidies om mogelijke toekomstige tekorten op de door de gemeente gesubsidieerde activiteiten op te vangen.

g) **Europees steunkader**: een mededeling, richtsnoer, kaderregeling, besluit of vrijstellingsverordening op het gebied van staatssteun die de Europese Commissie of de Raad van de Europese Unie, gelet op de artikelen 106, derde lid, 107, 108 of 109 van het VWEU heeft vastgesteld;

h) **Onderneming in de zin van artikel 6 van de Mededingingswet en artikelen 101 e.v. VWEU**: iedere eenheid, ongeacht haar rechtsvorm of wijze van financiering, die een economische activiteit uitoefent;

i) **Raad**: raad van de gemeente Lansingerland;

j) Subsidie: de aanspraak op financiële middelen door een bestuursorgaan verstrekt, met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten. Subsidie is dus naast inkoop een vorm van financiering van activiteiten (artikel 4:21 Algemene wet bestuursrecht)

k) **Subsidieontvanger**: dezelfde organisatie als bedoeld onder in dit artikel onder c) na verlening van subsidie en ontvangst van de beschikking.

l) **Subsidieplafond:** het maximale budget dat voor een beleidsdoel ter beschikking is gesteld door de raad.

m) **Subsidieregeling**: kader waarin het beleid dat ten grondslag ligt aan de subsidie is beschreven;

n) **Verdrag:** verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (voorheen EU-verdrag)

Artikel 2. Reikwijdte van de verordening

1. Deze verordening is van toepassing op de verstrekking van subsidies door het college op de volgende beleidsterreinen:
    a. Algemeen bestuur
    b. Openbare orde en veiligheid
    c. Verkeer, vervoer en waterstaat
    d. Economische zaken
    e. Onderwijs en Jeugd
    f. Recreatie, sport en cultuur
    g. Maatschappelijke ondersteuning en sociale voorzieningen
    h. Volksgezondheid en milieu
    i. Ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en cultureel erfgoed
2. Uitgezonderd van het eerste lid zijn de subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen en subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is).
3. Ten aanzien van subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is, kan het college bepalen dat deze verordening geheel of gedeeltelijk van toepassing is.

Artikel 3. Subsidieregelingen

Het college kan bij nadere regeling (hierna te noemen: subsidieregeling) vaststellen welke activiteiten in aanmerking kunnen komen voor subsidie. Voor zover van toepassing, wordt hierin tevens bepaald welke doelgroepen voor subsidie in aanmerking komen, hoe de subsidie wordt berekend en hoe de subsidiebedragen worden uitbetaald.

Artikel 4. Europees steunkader

1. Voor zover dat ten behoeve van het voldoen aan een Europees steunkader noodzakelijk is, kan het college bij subsidieregeling afwijken van deze verordening en deze aanvullen.
2. Bij subsidieregelingen waarbij is bepaald dat toepassing kan worden gegeven aan een Europees steunkader, verwijst de subsidieregeling naar het desbetreffende steunkader.
3. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, verwijst de verleningsbeschikking naar de toepasselijke bepalingen van het steunkader.
4. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen alleen de activiteiten, doelstellingen, resultaten en kosten voor vergoeding in aanmerking die voldoen aan de eisen van het desbetreffende steunkader.
5. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen ondernemingen alleen in aanmerking voor zover de subsidieverstrekking voldoet aan de voorwaarden van het desbetreffende steunkader.

Artikel 5. Subsidieplafond en begrotingsvoorbehoud

1. De raad besluit jaarlijks bij de vaststelling van de begroting over de hoogte van het subsidieplafond per beleidsterrein en per beleidsdoel.
2. Het college kan, met inachtneming van de als gevolg van artikel 2 door de raad vastgestelde beleidsterreinen en regels, nadere regels of beleidsregels vaststellen omtrent de verdeling van het beschikbare bedrag.
3. Bij de bekendmaking van de subsidieplafonds wordt gewezen op de mogelijkheid van verlaging en de gevolgen daarvan voor al ingediende aanvragen.

4. Een subsidie ten laste van een begroting, die nog niet is vastgesteld, wordt verleend onder de voorwaarde dat voldoende middelen beschikbaar worden gesteld in de gemeentebegroting.

Artikel 6. Meerjarige subsidies

1. Het tijdvak waarvoor een subsidie wordt verleend is maximaal vier jaar.
2. Een meerjarige subsidie wordt verleend onder het voorbehoud dat jaarlijks voldoende financiële middelen ter beschikking worden gesteld.

2. Aanvraag van subsidies

Artikel 7. Aanvraag subsidies tot en met € 7.500

1. De aanvraag voor een subsidie wordt schriftelijk ingediend bij het college. Als hiervoor een aanvraag-formulier is vastgesteld door het college, geschiedt dit met gebruikmaking daarvan.
2. Bij de aanvraag wordt daarnaast in ieder geval overleg:
   a. een beschrijving van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd;
   b. een overzicht van de geraamde inkomsten en uitgaven, voor zover deze betrekking hebben op de activiteit(en) waarvoor subsidie wordt aangevraagd.
3. Indien een aanvrager voor de eerste maal een subsidie aanvraagt, voegt hij naast het in lid 2 benoemde een exemplaar van de oprichtingsakte en de statuten bij.
4. Bij subsidieregeling kan van dit artikel worden afgeweken.

Artikel 8. Aanvraag subsidies vanaf € 7.501

1. De aanvraag voor een subsidie wordt schriftelijk ingediend bij het college. Als hiervoor een aanvraagformulier is vastgesteld, geschiedt dit met gebruikmaking daarvan.
2. Bij de aanvraag wordt daarnaast in ieder geval overlegd:
   a. een beschrijving van de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd;
   b. de doelen en resultaten welke met die activiteiten worden nagestreefd, en hoe de activiteiten daaraan bijdragen;
   c. een begroting van en een dekkingsplan voor de kosten van deze activiteiten. Het dekkingsplan bevat een opgave van bij anderen aangevraagde subsidies of vergoedingen ten behoeve van dezelfde activiteiten, onder vermelden van de stand van zaken daarvan
   d. Een recent (niet ouder dan twee maanden) uittreksel van de Kamer van Koophandel, waaruit blijkt wie er in het (dagelijks) bestuur van de rechtspersoon zitting heeft en bevoegd is namens deze te handelen.
   e. als de aanvrager een onderneming is:
      i. een opgave van subsidies, vergoedingen en tegemoetkomingen in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die zijn of zullen worden ontvangen voor de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd
      ii. een verklaring als bedoeld in de de-minimisverordening (de-minimisverklaring)[1]
3. Indien een aanvrager voor de eerste maal een subsidie aanvraagt voegt hij een exemplaar van de oprichtingsakte, de statuten en het jaarverslag van het voorgaande jaar als bijlagen toe aan het aanvraagformulier.
4. Bij subsidieregeling kan van dit artikel worden afgeweken.

Artikel 9. Aanvraagtermijn

1. Een aanvraag voor een subsidie die per kalenderjaar wordt verstrekt, wordt ingediend uiterlijk 1 juli in het jaar voorafgaand aan het jaar of de jaren waarop de subsidieaanvraag betrekking heeft.
2. Andere aanvragen om subsidie worden ingediend uiterlijk 12 weken vóór het tijdstip waarop wordt gestart met de uitvoering van de activiteiten waarvoor de subsidie is aangevraagd.
3. Het college kan bij subsidieregeling andere termijnen stellen voor het indienen van een aanvraag voor daarbij aan te wijzen subsidies.

[1] **De verklaring De-minimissteun kan worden aangevraagd via de website van het ministerie: https://webapplicaties.agro.nl/formule1/formulier/DR/scVerklMinimissteun.aspx/fIntroVerklMinimissteun**

Artikel 10. Beslistermijn

1. Op een aanvraag bedoeld in artikel 9 eerste lid, beslist het college binnen 13 weken na de datum van vaststelling van de programmabegroting door de raad.
2. Op een aanvraag om een subsidie als bedoeld in artikel 9 tweede lid beslist het college binnen acht weken na ontvangst van de volledige aanvraag.
3. Indien het college onverwijld niet binnen de termijn als genoemd in lid 1 kan beslissen, wordt met kennisgeving aan de aanvrager de beslistermijn verlengd met maximaal acht weken.
4. Bij subsidieregeling kunnen andere beslistermijnen worden gesteld.
5. Bij aanvragen om een subsidie die overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het Verdrag worden aangemeld bij de Europese Commissie wordt de termijn verdaagd totdat de Europese Commissie een eindbeslissing heeft genomen.

3. Weigering van de subsidie

Artikel 11. Weigerings-, intrekkings- en terugvorderingsgronden

1. Onverminderd de artikelen 4:25, tweede lid, en 4:35 van de Algemene wet bestuursrecht weigert het college de subsidie in ieder geval:
   a. als de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het Verdrag heeft vastgesteld dat de subsidie onverenigbaar is met de interne markt.
   b. als het betreft een aanvrager tegen wie een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerdere beschikking van de Europese Commissie waarin de steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.
2. Onverminderd het vorige lid weigert het college de subsidie in ieder geval als de subsidieverstrekking in strijd zou zijn met een Europees steunkader omdat:
   a. subsidie verstrekt zou worden aan een aanvrager die een onderneming drijft die in moeilijkheden verkeert als bedoeld in het desbetreffende steunkader, of
   b. de subsidie geen stimulerend effect heeft als bedoeld in het desbetreffende steunkader.
3. Onverminderd de vorige leden kan het college de subsidie verder in ieder geval weigeren:
   a. als de te subsidiëren activiteiten niet of niet in overwegende mate gericht zijn op de gemeente of haar ingezetenen of als ze onvoldoende ten goede komen aan de gemeente of haar ingezetenen;
   b. als niet of onvoldoende is aangetoond dat de subsidie noodzakelijk is voor het verrichten van de activiteiten waarvoor deze wordt gevraagd;
   c. als de aanvraag niet voldoet aan regels die zijn gesteld om voor subsidie in aanmerking te komen;
   d. de organisatorische en/of financiële continuïteit van de aanvrager en/of de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd onvoldoende is gewaarborgd;
   e. als de subsidieverstrekking in strijd zou zijn met een wettelijk voorschrift;
   f. als de subsidieverstrekking niet is toegestaan totdat de Europese Commissie met toepassing van artikel 108, derde lid, van het Verdrag heeft vastgesteld dat de subsidie verenigbaar is met de interne markt;
   g. als de aanvrager voor het jaar of de jaren waarop de aanvraag betrekking heeft met een functionaris een bezoldiging als bedoeld in artikel 1.1, onder e, van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector overeenkomt of is overeengekomen die hoger is dan het bedrag, bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van die wet;
   h. in de bij de betrokken subsidieregeling bepaalde gevallen.
4. Indien de aanvraag tot subsidievaststelling niet voldoet aan de eisen zoals geformuleerd in artikel 17 en artikel 18, of aan andere aan de subsidie gestelde eisen, kan het college besluiten de toegekende subsidie geheel of gedeeltelijk terug te vorderen.
5. Indien de strekking van de controleverklaring van de accountant zoals genoemd in artikel 18, lid 3 niet ‘goedkeurend’ is kan het college besluiten de toegekende subsidie geheel of gedeeltelijk terug te vorderen.
6. Het college vordert een subsidie met rente terug als dit nodig is ter uitvoering van een terugvorderingsbesluit van de Europese Commissie of een onherroepelijke rechterlijke uitspraak.

4. Verlening van de subsidies

Artikel 12. Besluit tot subsidieverlening

1. Bij de verlening van subsidie wordt getoetst of de aanvraag voldoet aan de regels uit de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2018, de gemeentelijke doelen en, indien van toepassing, de nadere regels en/of beleidsregels;
2. De beschikking tot subsidieverlening bevat:
   a. een beschrijving van de activiteiten / prestaties en maatschappelijke effecten, waarvoor subsidie wordt verleend;
   b. het maximumbedrag van de subsidie;
   c. de wijze waarop de hoogte van de subsidie is bepaald;
   d. de subsidievoorwaarden;
   e. de wijze waarop het subsidiebedrag wordt betaald;
   f. de wijze waarop verantwoording moet plaatsvinden;
   g. de wijze waarop wordt gekort op de subsidie indien activiteiten waarvoor subsidie is verleend niet worden uitgevoerd of prestaties niet worden geleverd.
3. Het college is bevoegd om verplichtingen aan de beschikking tot subsidieverlening te verbinden met betrekking tot het beheer en gebruik van de subsidie.

5. Verplichtingen van de subsidieontvanger

Artikel 13. Algemene verplichtingen van de subsidieontvanger

1. Als aannemelijk is dat een of meer van de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet tijdig of niet geheel aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan, meldt de subsidie ontvanger dat zo spoedig mogelijk schriftelijk aan het college.
2. De subsidieontvanger informeert het college zo spoedig mogelijk schriftelijk over:
   a. besluiten of procedures die zijn gericht op de beëindiging van de activiteiten, of die er toe kunnen leiden dat de activiteiten waarvoor subsidie is verleend niet (geheel) worden verricht, dan wel ontbinding van de rechtspersoon;
   b. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
   c. ontwikkelingen die er toe kunnen leiden dat aan de subsidie verbonden verplichtingen niet, niet tijdig of niet geheel kunnen worden nagekomen;
   d. wijziging van de statuten voor zover het betreft de vorm van de rechtspersoon, de persoon van de bestuurder(s) en het doel van de rechtspersoon.
3. De subsidie ontvanger behoeft de toestemming van het college voor handelingen als vermeld in artikel 4:71 Algemene wet bestuursrecht.
4. Een subsidie ontvanger is verplicht mee te werken aan door of namens de gemeente ingesteld onderzoek dat is gericht op het verkrijgen van inlichtingen ten behoeve van de ontwikkeling van het beleid.

Artikel 14. Aan een subsidie te verbinden bijzondere verplichtingen

1. Bij subsidie vanaf € 7.501, verleend voor activiteiten die meer dan een jaar in beslag nemen, kan het college de verplichting opleggen tot het tussentijds afleggen van rekening en verantwoording omtrent de verrichte activiteiten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten. Een dergelijke tussentijdse verantwoording wordt niet vaker gevraagd dan:
   b. één keer per kwartaal bij subsidies die € 50.000,- of meer bedragen
   c. één keer per half jaar bij subsidies onder de € 50.000,-.
2. Bij subsidieregeling of verleningsbeschikking kunnen aan de subsidieontvanger ook andere verplichtingen dan genoemd in artikel 4:37, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht worden opgelegd, voor zover deze strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie.
3. Bij subsidieregeling kunnen verplichtingen die niet strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie aan de subsidie worden verbonden, voor zover deze verplichtingen betrekking hebben op de wijze waarop of de middelen waarmee de gesubsidieerde activiteit wordt verricht.
4. Bij subsidieverlening of verleningsbeschikking kan worden bepaald dat de subsidieontvanger, voor zover het verstrekken van de subsidie heeft geleid tot vermogensvorming, daarvoor aan het college een vergoeding verschuldigd is als zich een gebeurtenis als bedoeld in artikel 4:41, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht voordoet. Daarbij wordt tevens aangegeven hoe de hoogte van de vergoeding wordt bepaald

Artikel 15. Egalisatiereserve

1. Bij verleningsbeschikking kan worden bepaald dat de subsidie ontvanger van een per kalender verstrekte subsidie die meer dan € 50.000 bedraagt een egalisatiereserve als bedoeld in artikel 4:72 Algemene wet bestuursrecht vormt.
2. De ontvanger van een andere subsidie dan bedoeld in het eerste lid kan het college verzoeken een egalisatiereserve te mogen vormen. In dat geval is artikel 4:72 van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing.

6. Vaststelling van de subsidie

Artikel 16. Wijze van verstrekken en eindverantwoording subsidies tot en met € 7.500

1. Het college neemt op een aanvraag voor een subsidie tot en met € 7.500 gelijk een besluit tot subsidievaststelling (verlenen = vaststellen).
2. De aanvrager dient uiterlijk 1 juni van het jaar volgend op het subsidiejaar een verslag in van het afgelopen subsidiejaar.

Artikel 17. Eindverantwoording en aanvraag tot vaststelling subsidies van € 7.501 tot en met € 50.000

1. Bij subsidies van meer dan € 7.500 en maximaal € 50.000 dient de subsidie ontvanger uiterlijk 1 juni na het jaar waarin de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht, een aanvraag tot vaststelling in.
2. In geval van een subsidie voor incidentele activiteiten dient de subsidie ontvanger binnen acht weken na afloop van de activiteiten een aanvraag tot vaststelling in.
3. De aanvraag bevat een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan.
4. Bij subsidieregeling en verleningsbeschikking kan worden bepaald dat op een andere of aanvullende manier wordt aangetoond in hoeverre de activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan.

Artikel 18. Eindverantwoording en aanvraag tot vaststelling subsidies van meer dan € 50.000

1. Bij subsidies van meer dan € 50.000 dient de subsidie ontvanger een aanvraag tot vaststelling in:
   a) in geval van een subsidie die per kalenderjaar wordt verstrekt uiterlijk op 1 juni van het jaar dat volgt op het betrokken kalenderjaar.
   b) in geval van een subsidie voor incidentele activiteiten binnen acht weken na afloop van de activiteiten.
2. De aanvraag bevat:
   a) een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan
   b) een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel jaarverslag of jaarrekening)
      i. Voor de organisaties die vallen onder de criteria voor kleine stichtingen en verenigingen geldt dat deze kunnen volstaan met jaarstukken die voldoen aan de richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen (Richtlijn C1 voor de Jaarverslaglegging).
      ii. De organisatie die niet vallen onder de criteria voor kleine stichtingen en verenigingen dienen te voldoen aan de eisen zoals opgenomen in Richtlijn 640 van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving.
3. De jaarrekening wordt voorzien van een controleverklaring van een onafhankelijke accountant.
4. De in artikel 18, lid 3 genoemde accountant voert zijn controle uit met in acht name van in Nederland geldende wet- en regelgeving voor controleopdrachten en de specifieke aanwijzingen zoals opgenomen in het controleprotocol ‘Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2018’ dat als bijlage 2 bij deze verordening is opgenomen.
5. Het college kan besluiten af te wijken van de verplichting als bedoeld in artikel 18, lid 2b en/of 3.
6. Het college kan bepalen dat ook andere, of minder, dan de in artikel 18, lid 2b en/of 3 bedoelde gegevens en bescheiden die voor de vaststelling van belang zijn, worden overlegd.

Artikel 19. Vaststelling subsidie van meer dan € 7.500

1. Het college stelt een subsidie van meer dan € 7.500 vast binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag tot subsidievaststelling, tenzij bij subsidieregeling anders is bepaald.

2. Deze termijn kan voor ten hoogste zes weken worden verdaagd.
3. Het college kan categorieën van subsidies of subsidieontvangers aanwijzen, waarvoor de subsidie direct wordt vastgesteld zonder dat de subsidieontvanger een aanvraag voor subsidievaststelling hoeft in te dienen.
4. Als een aanvraag tot vaststelling niet voor de genoemde termijnen is ingediend, kan het college de subsidie ontvanger schriftelijk een nieuwe termijn stellen. Wordt de aanvraag niet binnen deze termijn ingediend, dan kunnen zij overgaan tot ambtshalve vaststelling.

Artikel 20. Berekening van uurtarieven, uniforme kostenbegrippen

1. Als bij de bepaling van de subsidiabele kosten gebruik wordt gemaakt van uurtarieven, worden deze door de subsidieaanvrager berekend met gebruikmaking van een bij de betreffende subsidieregeling voorgeschreven berekeningswijze.
2. Bij het hanteren van kostenbegrippen bij de berekening van uurtarieven wordt uitgegaan van de bij betreffende subsidieregeling voorgeschreven definities.
3. Bij subsidie waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen alleen die tarieven en kostenbegrippen in aanmerking die voldoen aan de eisen van het toepasselijke steunkader.

Artikel 21. Betaling

1. Indien sprake is van een resterend subsidiebedrag, dan wordt het subsidiebedrag betaald binnen acht weken na bekendmaking van de beschikking tot subsidievaststelling, tenzij het college in zijn beschikking anders heeft bepaald.
2. Indien sprake is van een terugvordering, dan wordt het subsidiebedrag door de aanvrager terugbetaald binnen 8 weken na bekendmaking van de beschikking tot subsidievaststelling, tenzij het college in zijn beschikking anders heeft bepaald.

7. Overige bepalingen

Artikel 22. Gelieerde rechtspersonen

1. Bij een subsidieaanvraag als bedoeld in de artikelen 8 en 9 wordt een opgave gedaan van de met de aanvrager gelieerde rechtspersonen, evenals van de aard van de betrekkingen met die rechtspersonen.
2. Onder gelieerde rechtspersonen worden in ieder geval verstaan:
   a. rechtspersonen waaraan de aanvrager in de afgelopen drie jaar om niet een bedrag van meer dan € 500,- ter beschikking heeft gesteld en waarover de aanvrager weer de beschikking kan krijgen;
   b. rechtspersonen ten aanzien waarvan de aanvrager een beslissende invloed heeft op de besteding van middelen dan wel invloed heeft op de benoeming van een of meer bestuursleden;
   c. rechtspersonen ten aanzien waarvan statutair is bepaald dat deze (mede) ten doel hebben de aanvrager financieel te ondersteunen.

8. Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 23. Gevallen waarin de verordening niet voorziet

In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.

Artikel 24. Hardheidsclausule

1. Als een bij of krachtens deze verordening gestelde termijn voor een subsidieaanvrager of -ontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de daarmee te dienen belangen, kan het college een andere termijn vaststellen.
2. In een subsidieregeling kan worden bepaald dat door het college van een of meer bepaalde artikelen of artikelleden van die regeling kan worden afgeweken als daaraan vasthouden voor een subsidieaanvrager of -ontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de daarmee te dienen belangen.
3. Toepassing van de vorige leden wordt gemotiveerd in het besluit en hiervan wordt periodiek verslag gedaan aan de raad.

Artikel 25. Intrekking

De Algemene Subsidieverordening gemeente Lansingerland 2014 wordt ingetrokken per 1 juli 2018.

Artikel 26. Overgangsbepaling

1. Aanvragen om subsidie voor het kalenderjaar 2016 en 2017 worden afgedaan volgens de bepalingen van de Algemene Subsidieverordening gemeente Lansingerland 2014.
2. Aanvragen om subsidie voor het kalenderjaar 2018 en later worden afgedaan volgens de bepalingen van de Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2018.

Artikel 27. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 maart 2017.

Artikel 28. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Algemene subsidieverordening gemeente Lansingerland 2018.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 26 januari 2017

De griffier,

drs. Marijke Walhout

Bijlage 1: Algemene toelichting

Algemene toelichting Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2018

Algemene bepalingen

In de Awb staat dat de subsidieverstrekking moet zijn gebaseerd op een wettelijk voorschrift. Deze eis komt voort uit de wens van de wetgever, dat de rechtszekerheid van de subsidieaanvrager en subsidieontvanger voldoende is gewaarborgd. Hiermee wordt tevens een doelmatige besteding van overheidsuitgaven nagestreefd. Mogelijk onzorgvuldig of willekeurig handelen van het overheidsorgaan of nalatigheid van de subsidieontvanger is immers beter te toetsen aan de hand van een wettelijke regeling dan aan de hand van een op zichzelf staand besluit van een bestuursorgaan. Dit betekent dat de subsidieverstrekking moet zijn gebaseerd op een verordening van de raad (artikel 4:23, lid 1 Awb).

Uitzonderingen wettelijke grondslag

Op de hoofdregel dat de subsidieverstrekking moet zijn gebaseerd op een wettelijke grondslag bestaan, op grond van het derde lid van artikel 4:23 Awb, vier uitzonderingen:

- a. de spoedeisende subsidieverstrekking;
- b. de subsidieverstrekking op grond van een begrotingspost;
- c. de incidentele subsidieverstrekking;
- d. de Europese subsidies.

Deze laatste is voor gemeenten minder van belang en worden verder buiten beschouwing gelaten.

<u>Spoedeisende subsidies</u>

Wanneer er een wettelijk voorschrift in voorbereiding is, mag het bestuurorgaan, vooruitlopend op de totstandkoming van dit voorschrift, alvast beginnen met het verlenen van de subsidie. Van deze bevoegdheid om zonder grondslag te subsidiëren, kan gedurende maximaal een jaar gebruik worden gemaakt. Het doel van deze uitzondering is te voorkomen, dat de slagvaardigheid van de overheid bij het kunnen inzetten van het subsidie-instrument onnodig wordt belemmerd. Om democratische controle mogelijk te maken, geldt er voor deze vorm van subsidie wel een verslagleggingsplicht voor het bestuursorgaan.

<u>Subsidieverstrekking op grond van een begrotingspost</u>

In bepaalde gevallen is het toegestaan om niet op basis van een verordening, maar op basis van een post op de begroting subsidie te verlenen. Artikel 4:23, derde lid, onder c, Algemene wet bestuursrecht bepaalt hierover dat er geen verordening is vereist, indien de begroting de subsidieontvanger en het bedrag, waarop de subsidie ten hoogste kan worden vastgesteld, vermeldt. De vermelding van de ontvanger en het bedrag kan overigens ook in de toelichting bij de begroting worden gedaan.

Subsidieverstrekking op grond van een begrotingspost kan bijvoorbeeld handig zijn bij subsidies die, veelal structureel, slechts aan één of enkele ontvangers worden verstrekt. Door in de begroting of de toelichting de subsidieontvanger en het bedrag te vermelden, is publieke controle mogelijk en kan een wettelijke subsidieregeling achterwege blijven.

<u>Incidentele subsidies</u>

Strikt genomen is voor incidentele subsidies geen wettelijk voorschrift nodig. In artikel 4:23, derde lid, onderdeel d, Algemene wet bestuursrecht is neergelegd dat in incidentele gevallen kan worden afgezien van het basisvereiste dat slechts op grond van een wettelijk voorschrift subsidie kan worden verstrekt. Die situatie doet zich voor, indien er geen beleid is dat voorziet in subsidiëring van de desbetreffende activiteiten en evenmin sprake is van een vaste bestuurspraktijk om dat soort activiteiten te subsidiëren.

Deze uitzondering in de Awb is bedoeld voor gevallen, waarin zowel het aantal subsidieontvangers als het tijdvak van subsidiëring beperkt is. Een subsidie voor maximaal één jaar, maar met een groot aantal

subsidieontvangers, is dus al niet meer incidenteel. Evenmin is een eenmalige subsidie voor alle scholen in het basisonderwijs een incidentele subsidie volgens artikel 4:23, vierde lid, onderdeel d Awb.

Een messcherpe afbakening tussen incidentele en andere subsidies is dit echter niet. Vandaar dat er bij het opstellen van deze subsidieverordening voor is gekozen om ruimte op te nemen anders dan voor subsidies die per kalenderjaar worden verstrekt, zodat ook deze een wettelijke grondslag hebben.

Gebruik en benaming nadere regels
In de praktijk blijkt er veel onduidelijkheid te bestaan over het gebruik van nadere regels in het kader van subsidieverstrekking. Hiervoor gebruikt de gemeente beleidsregels of beleidsnota's. Op grond van artikel 1:3, derde lid Awb wordt onder een beleidsregel verstaan: "een bij besluit vastgestelde, algemene regel, niet zijnde een algemeen verbindend voorschrift, omtrent de afweging van belangen, de vaststelling van feiten of de uitleg van wettelijke voorschriften bij het gebruik van een bevoegdheid van een bestuursorgaan".

De opzet van de Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2018 is dusdanig dat alle algemene regels omtrent subsidieverstrekking in de Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2018 zijn opgenomen. Regels die alleen betrekking hebben op een speciaal beleidsterrein worden in nadere regels uitgewerkt.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1. Begripsomschrijvingen
In dit artikel wordt een aantal begrippen verduidelijkt, dat in de verordening wordt gehanteerd. In dit artikel is een aantal definities opgenomen. Deze definities gelden niet alleen voor deze verordening, maar ook voor de hierop te baseren regelingen. Deze definities zullen dus niet nogmaals in de verschillende subsidieregelingen opgenomen hoeven te worden. Ook kan hier niet van worden afgeweken.

Onder het begrip ‘Europees steunkader’ vallen in elk geval zowel de in dit artikel benoemde algemene groepsvrijstellingsverordeningen als de in dit artikel benoemde de-minimisverordeningen.
In de 'De-minimis'-bekendmaking van de Europese Commissie is een getalsmatig criterium gegeven om te bepalen wat geen merkbare beperking is van de mededinging in de zin van art. 101 lid 1 VWEU. Volgens die bekendmaking blijft een overeenkomst buiten het toepassingsbereik van het Europese kartelverbod zolang - kort gezegd - alle betrokken ondernemingen tezamen op geen enkele van de betrokken markten een marktaandeel bezitten van meer dan:
- 10%, wanneer het gaat om een overeenkomst tussen in hetzelfde stadium van de productie of handel werkzame ondernemingen (“horizontale overeenkomst”; overeenkomst tussen directe concurrenten); of
- 15%, wanneer het gaat om een overeenkomst tussen in verschillende stadia van de economie werkzame ondernemingen (“verticale overeenkomst”; bijvoorbeeld een overeenkomst tussen een producent en een groothandelaar, of tussen een groothandelaar en een detailhandelaar).

Artikel 2. Reikwijdte verordening
Met het eerste lid krijgt het college de bevoegdheid toegewezen om te besluiten over het verstrekken van subsidies waarop de Algemene subsidieverordening van toepassing is. Dit betreft in beginsel alle subsidies op de genoemde beleidsterreinen, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen en subsidies waar overeenkomstig artikel 4:23, derde lid, van de Awb geen wettelijke grondslag nodig is.

Ten aanzien van subsidies waarvoor overeenkomstig artikel 4:23, derde lid, van de Awb geen wettelijke grondslag nodig is (zoals bijvoorbeeld incidentele subsidies) is de ASV in beginsel niet van toepassing. Dit lid geeft het college de bevoegdheid om de ASV (deels) van toepassing te verklaren als daartoe aanleiding bestaat.

Artikel 3. Subsidieregelingen
Met dit artikel krijgt het college de bevoegdheid om in nadere regels, hier en verder subsidieregeling genoemd, de te subsidiëren activiteiten te bepalen. Voor zover het college iets wenst te regelen met betrekking tot de doelgroepen die voor subsidie in aanmerking komen, de berekening van de subsidie en de wijze van uitbetalen, dient dit dan eveneens in de subsidieregeling te gebeuren.

In andere artikelen van ASV worden andere bevoegdheden gedelegeerd die betrekking hebben op de inhoud van de subsidieregeling: het afwijken van termijnen, het verbinden van bepaalde verplichtingen aan de subsidie, de wijze van verdelen van het subsidieplafond.

Artikel 4 Europees Steunkader
Om subsidies onder een Europees steunkader te brengen moet de subsidie op het toepasselijke steunkader worden toegesneden. Daarbij kan het nodig zijn dat er afgeweken wordt van de ASV, of dat deze aangevuld wordt. Het eerste lid maakt het college daartoe bevoegd.

Het tweede en derde lid zijn een uitvloeisel van de eis van de Europese Commissie dat in subsidieregelingen en -beschikkingen die gebruik maken van het Europees steunkader, het toepasselijke kader expliciet wordt vermeld.

Als sprake is van steun die valt onder een Europees steunkader, kunnen uiteraard alleen de activiteiten, doelstellingen, resultaten en kosten voor subsidie in aanmerking komen voor zover die voldoen aan de eisen en voorwaarden van het betreffende steunkader (lid 4). Net zo goed als dat bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, ondernemingen alleen in aanmerking komen als de subsidieverstrekking voldoet aan de voorwaarden van het desbetreffende steunkader (lid 5).

Artikel 5. Budgetplafond en begrotingsvoorbehoud
De raad stelt de subsidieplafonds vast (lid 1) en vermeldt bij de bekendmaking de wijze van verdelen (eerste lid in combinatie met artikel 4:26, tweede lid, van de Awb). De wijze van verdelen kan ook worden bekendgemaakt door verwijzing naar de – door het college vastgestelde – subsidieregeling waarin de wijze van verdeling is vastgelegd (tweede lid in combinatie met artikel 4:26, tweede lid, van de Awb). Als dat geen bestaande subsidieregeling is zal – in samenspraak tussen de raad en het college – geregeld (moeten) zijn dat óf de subsidieregeling en het subsidieplafond gelijktijdig in werking treden óf dat de subsidieregeling weliswaar voor het vaststellen van het subsidieplafond in werking treedt maar dat aanvragen pas ná het vaststellen van het subsidieplafond kunnen worden ingediend. Als dit niet (juist) geregeld is kan het subsidieplafond niet worden tegengeworpen aan aanvragers die hun aanvraag hebben ingediend voor bekendmaking (artikel 4:27, tweede lid, van de Awb). Bij de bekendmaking van de subsidieplafonds door de raad wordt er, indien van toepassing, gewezen op de mogelijkheid het subsidieplafond te verlagen (derde en vierde lid, zie verder hieronder).
Het college, dat via artikel 2 de bevoegdheid gedelegeerd heeft gekregen om te besluiten over het verstrekken van subsidies, is verder verplicht – in lijn met de mogelijkheid van artikel 4:34, eerste lid, van de Awb – (in bepaalde gevallen) om bij het gebruik maken van deze gedelegeerde bevoegdheid een begrotingsvoorbehoud te maken (vijfde lid).

Verlaging subsidieplafond
De verlaging van een subsidieplafond heeft in beginsel geen gevolgen voor aanvragen die vóór bekendmaking van de verlaging zijn ingediend (artikel 4:27, tweede lid, van de Awb). Dat is anders als aan de drie voorwaarden genoemd in artikel 4:28 van de Awb is voldaan:
1) aanvragen voor de desbetreffende subsidie moeten worden ingediend voordat de begroting is vastgesteld of goedgekeurd,
2) de verlaging vloeit voort uit vaststelling van de begroting, en
3) de mogelijkheid van verlaging is aangekondigd bij de vaststelling van het oorspronkelijke subsidieplafond.

Om te waarborgen dat de raad alleen overgaat tot verlaging van subsidieplafonds als die verlaging ook daadwerkelijk kan worden gebruikt zijn derde en vierde lid opgenomen. Het komt er op neer dat een subsidieplafond alleen kan worden verlaagd als het oorspronkelijke subsidieplafond is vastgesteld voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld én de aanvragen voor de vaststelling van de begroting moesten zijn ingediend én er bovendien op de mogelijke verlaging wordt gewezen bij de bekendmaking van het plafond.

Artikel 7 en 8. Aanvraag
In het eerste lid is bepaald dat een aanvraag voor subsidie schriftelijk dient te worden gedaan; en dat als hiervoor een aanvraagformulier is vastgesteld, de aanvraag dan met gebruikmaking van dat formulier gedaan moet worden. Met ‘schriftelijk’ is meer bedoeld dan ‘op papier geschreven’. Zo kan een aanvraag ook digitaal worden gedaan, mits de digitale weg open is gesteld.

Ingevolge artikel 4:29 Awb begint het subsidieproces met een aanvraag. Wat een aanvraag is en aan welke eisen deze moet voldoen staat in afdeling 4.1.1. van de Awb. In het tweede lid is bepaald welke gegevens de aanvrager dient te overleggen bij zijn subsidieaanvraag. De bevoegdheid van het college ter zake nadere regels te stellen, is geregeld in lid 4. Het college kan zo desnoods per geval regelen welke gegevens dienen te worden verstrekt, waarbij het uitgangspunt is dat het college dit doet om de administratieve en bestuurlijke lasten voor alle betrokkenen zo beperkt mogelijk te houden. Zo kan het college bijvoorbeeld bepalen dat voor duidelijk bepaalde categorieën subsidies - bijvoorbeeld

zogenaamde de subsidies waaraan geen verantwoordingseisen worden gesteld - met minder dan de standaard te overleggen gegevens bij aanvraag van een subsidie kan worden volstaan.

Inzage in de financiële reserve van een instelling is slechts aan de orde voor de beoordeling van een jaarlijkse subsidieaanvraag van een grote instelling met overeenkomstige subsidiebehoefte. In lid 3, worden meer formele eisen gesteld aan instellingen, die voor de eerste maal subsidie aanvragen.

Bij een subsidie aan een onderneming moet voorkomen worden dat subsidie wordt verleend die niet in overeenstemming is met de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (hierna VWEU). Daarom zijn een tweetal aanvraagvereisten opgenomen die specifiek voor ondernemingen gelden. Ten eerste, om ontoelaatbare cumulatie te voorkomen wordt een overzicht gevraagd van subsidies, vergoedingen of tegemoetkomingen in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd die al zijn of zullen worden ontvangen voor de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd. Een subsidie kan namelijk ook uit een garantie, lening, korting op de grondprijs, etc. bestaan. Ten tweede, om subsidie onder de de-minimisverordening te kunnen verlenen moet de onderneming om een de-minimisverklaring gevraagd worden. Op basis van een ingeleverde de-minimisverklaring dient het college te controleren of verlenen van de subsidie in overeenstemming is met de de-minimisverordening. De De-minimisverklaring kan worden aangevraagd via de website van het ministerie:
https://webapplicaties.agro.nl/formule1/formulier/DR/scVerklMinimissteun.aspx/fIntroVerklMinimissteun.

Bij subsidieregeling kan het college besluiten hiervan af te wijken; bijvoorbeeld door voor aanvragen om bepaalde subsidies meer of andere gegevens en bescheiden te verlangen.

Artikel 9. Aanvraagtermijn
De aanvraagtermijnen zijn afhankelijk van het soort subsidie. Er wordt onderscheid gemaakt tussen subsidies per kalenderjaar en andersoortige subsidies. Bij subsidieregeling kan het college besluiten af te wijken van de aanvraagtermijnen die vastgesteld zijn in het eerste tot en met derde lid (vierde lid).

Artikel 10. Beslistermijn
Hier worden de termijnen gegeven waarbinnen het college gehouden is te beslissen op een aanvraag voor subsidie. In de Awb staan geen strikte beslistermijnen op een aanvraag om subsidie. Ook hierbij is onderscheid gemaakt tussen subsidies per kalenderjaar en andere subsidies. Bij subsidieregeling kan het college besluiten af te wijken van de beslistermijnen die vastgesteld zijn in het eerste en tweede lid (derde lid).

De beslistermijn bij aanvragen om een subsidie die bij de Europese Commissie aangemeld worden, wordt verdaagd totdat de Europese Commissie een eindebeslissing heeft genomen (vierde lid). Dit om te voorkomen dat subsidie wordt verleend die niet in overeenstemming is met de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie en vervolgens teruggevorderd dient te worden.

Artikel 107, lid 1 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) bepaalt dat steunmaatregelen van de lidstaten of in welke vorm dan ook met staatsmiddelen bekostigd die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen, behoudens de afwijkingen waarin de Verdragen voorzien, met de gemeenschappelijke markt onverenigbaar zijn, voor zover zij het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloeden. Op de naleving van artikel 107 VWEU wordt toegezien door de Europese Commissie, aan wie (behoudens rechterlijke toetsing door het Hof van Justitie van de EU) het exclusieve oordeel over de vraag of een steunmaatregel in strijd is met het Verdrag, is voorbehouden. Het toezicht is geregeld in artikel 108 VWEU. Artikel 108, lid 3 VWEU legt op de lidstaten – kort samengevat – de verplichting om voorgenomen steunmaatregelen voor de uitvoering daarvan aan de Commissie te melden. Tijdens het daarop volgende onderzoek van de Commissie mag de lidstaat in kwestie de voorgenomen maatregel niet ten uitvoerleggen. Deze standstill-verplichting geldt alleen als de voorgenomen maatregel moet worden

gekwalificeerd als een steunmaatregel die op grond van artikel 108, lid 3 is of had moeten worden aangemeld bij de Commissie.

Artikel 11. Weigerings-, intrekkings- en terugvorderingsgronden
In het eerste lid worden de algemeen geldende weigeringsgronden van de artikelen 4:25, tweede lid, en 4:35 van de Awb, met nadere verplichte gronden aangevuld.

Ondanks dat er sprake is van staatssteun is het soms mogelijk om steun te verstrekken op basis van een vrijstellingsverordening, waardoor het college kan volstaan met een lichte kennisgevingsprocedure. Als dat niet mogelijk is, kan goedkeuring van de Europese Commissie gevraagd worden via een formele aanmelding. Als de Europese Commissie de steun echter niet goedkeurt, dan moet het college overgaan tot weigering (vandaar de verplichte weigeringsgrond in het eerste lid, onder a).

Wat betreft de verplichte weigeringsgrond opgenomen onder b dient het volgende opgemerkt te worden. Bepaalde Europese steunkaders verbieden – als er een bevel tot terugvordering uitstaat – alleen het verlenen van staatsteun onder de betreffende verordening; niet het verlenen van subsidies in het algemeen. Door de in het eerste lid, onder b, gekozen formulering van de weigeringsgrond in combinatie met het verplichtende karakter komt het in de ASV echter neer op een – op zichzelf verdedigbare – verbreding van de weigeringsgrond tot het verlenen van subsidies in het algemeen (als er een bevel tot terugvordering uitstaat).

In het tweede lid is een absolute weigeringsgrond opgenomen voor die gevallen dat overgaan tot subsidieverstrekking strijdigheid op zou leveren met een Europees steunkader omdat er dan subsidie verstrekt zou worden aan een aanvrager die een onderneming drijft die in moeilijkheden verkeert als bedoeld in het toepasselijke steunkader of omdat de betreffende subsidie geen stimulerend effect heeft als bedoeld in het toepasselijke steunkader. Een onderneming wordt naar oordeel van de Europese Commissie beschouwd als een onderneming in moeilijkheden wanneer zij, zonder overheidsingrijpen, op korte of middellange termijn vrijwel zeker gedoemd is te verdwijnen. Meer informatie over dit begrip is te vinden in paragraaf 2.2 van de Richtsnoeren [van de Europese Commissie] voor reddings- en herstructureringssteun aan niet-financiële ondernemingen in moeilijkheden (2014/C 249/01). Dat er sprake moet zijn van een stimulerend effect houdt in beginsel in dat de begunstigde aanvrager door de steun in staat wordt gesteld activiteiten of projecten uit te voeren die zij anders – zonder de steun – niet had uitgevoerd. Ook houdt het in beginsel in dat de steun niet mag worden verleend voordat de activiteit wordt gestart.

In het derde lid zijn nog enkele facultatieve weigeringsgronden opgenomen. Het college kan in deze gevallen weigeren, maar is daartoe niet verplicht. Deze gelden in aanvulling op artikel 6 van de Wet bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur (hierna: Wet Bibob).
Onderdelen a en c spreken voor zichzelf. Onderdeel b geeft de mogelijkheid de subsidie te weigeren als de aanvrager over voldoende eigen middelen beschikt.

Onder f is een weigeringsgrond opgenomen waarmee het college een aanvraag kan weigeren als subsidieverstrekking niet is toegestaan dan nadat deze overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het VWEU (de meldingsprocedure) is goedgekeurd door de Europese Commissie. Het gaat hier om subsidieverstrekking die in beginsel niet ongeoorloofd is vanwege strijdigheid met de toepasselijke cumulatieregels of overschrijding van het toegestane bedrag aan de-minimissteun. In deze gevallen kan het college óf weigeren de subsidie te verstrekken óf de subsidie melden bij de Europese Commissie om langs deze weg goedkeuring te verkrijgen. Als het college besluit over te gaan tot melding, dan wordt in verband met de standstill-verplichting de beslistermijn verdaagd totdat de Europese Commissie een eindbeslissing heeft genomen (zie artikel 8, vierde lid). Als de Europese Commissie besluit de voorgenomen subsidieverstrekking niet goed te keuren, dan zal het college de aanvraag alsnog weigeren (zie het eerste lid, onder a). Een subsidie die is of kan worden goedgekeurd kan uiteraard ook op een andere grond worden geweigerd.

Om toe te kunnen zien op de doelmatige besteding van subsidiegeld regelt onderdeel g dat het college de subsidie kan weigeren in het geval de te subsidiëren instelling bezoldigingen overeenkomt of is overeengekomen die hoger zijn dan het bedrag bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (hierna: Wnt). Het algemene bezoldigingsmaximum voor de publieke en semipublieke sector is per 1 januari 2016 vastgesteld op € 179.000; het wordt jaarlijks bij ministeriële regeling geïndexeerd (zie artikel 2.3, tweede, derde en vierde lid, van de Wnt). De gedachte achter deze weigeringsgrond is dat bij subsidieaanvragers die hogere bezoldigingen dan dat bedrag overeenkomen gegronde redenen bestaan om aan te nemen dat een deel van de subsidie aan dergelijke bezoldigingen wordt besteed. Vanuit het oogpunt van doelmatige besteding van subsidiegeld wordt dit onwenselijk geacht.
Als de doelmatige besteding van subsidiegeld niet in het geding is – bijvoorbeeld omdat het een zeer geringe subsidie betreft of duidelijk is dat de gelden niet besteed zullen worden aan de salariskosten – kan het college afzien van weigering ondanks dat er bij de aanvrager sprake is van bezoldigingen die het maximum overtreffen. Als de subsidiegelden niet besteed zullen worden aan salariskosten, dan zal het aan de aanvrager zijn om dit (uit eigen beweging) te onderbouwen.
De weigeringsgrond heeft betrekking op alle subsidieaanvragers, niet alleen op instellingen die al onder de Wnt vallen. Bovendien wordt gekeken naar alle bezoldigingen die door de aanvrager met functionarissen (met of zonder dienstbetrekking) zijn overeengekomen en dus niet alleen naar die bezoldigingen die zijn overeengekomen met een topfunctionaris als bedoeld in de Wnt.

Onderdeel h ten slotte geeft het college de bevoegdheid in een subsidieregeling nog andere weigeringsgronden op te nemen, bijvoorbeeld weigeringsgronden die specifiek met de te subsidiëren activiteiten samenhangen.

Als de Europese Commissie tot het oordeel is gekomen dat een subsidie niet in overeenstemming is met de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie, dan moet de verleende subsidie ingetrokken en teruggevorderd worden (inclusief rente). Het vierde lid geeft het college de bevoegdheid om hier uitvoering aan te geven.

Een subsidie kan ook (geweigerd en) ingetrokken worden in het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de Wet Bibob. Dit volgt rechtstreeks uit artikel 6 van die wet.

Artikel 13. Algemene verplichtingen van de subsidieontvanger
De subsidieontvanger is verplicht tijdig (zonder nodeloos tijdsverloop) te melden bij de gemeente als het aannemelijk is dat de gesubsidieerde activiteit niet, niet tijdig, niet geheel of niet volgens alle daaraan verbonden verplichtingen zal worden verricht. In dat geval zal de subsidie lager of op nihil worden vastgesteld of zullen nadere afspraken worden gemaakt over het aanpassen van de verplichtingen, bijvoorbeeld het geven van meer tijd voor de uitvoering van de activiteiten. Bij het niet voldoen aan deze meldingsplicht kan, indien dat achteraf mocht blijken, met toepassing van artikel 4:49 Awb alsnog de subsidievaststelling worden ingetrokken, omdat de ontvanger wist en behoorde te weten dat de vaststelling onjuist was. Terugvordering van de subsidie, inclusief wettelijke rente van het hele subsidiebedrag, kan in zo'n geval proportioneel worden geacht, omdat de ontvanger dan misbruik maakte van het gegeven vertrouwen, dat ten grondslag ligt aan de onderhavige subsidieverordening.

De meldingsplicht geldt niet na vaststelling van de subsidie of voor zover er (op verzoek van de belanghebbende) door de subsidieverlener een ontheffing is verleend van de verplichting om een prestatie overeenkomstig de subsidietoekenning uit te voeren.

In artikel 14 zijn de overige verplichtingen van de ontvanger van de subsidie opgenomen, als ook de plicht belangrijke wijzigingen te melden aan het college. Overigens moet “schriftelijk” hier niet al te letterlijk worden opgevat; een melding per e-mail kan ook voldoende zijn. Bij twijfel neemt de gemeente direct contact op te nemen met de subsidieontvanger en om nadere stukken te vragen.

Artikel 14, Aan een subsidie te verbinden bijzondere verplichtingen

Dit artikel bevat een bevoegdheidsgrondslag voor het college om aan de subsidie bepaalde 'bijzondere' verplichtingen te verbinden, in aanvulling op wat reeds mogelijk is op grond van de Awb (zie artikel 4:37 van de Awb). Wat betreft het tweede en derde lid wordt het creëren van deze mogelijkheid onder bepaalde voorwaarden geboden door de artikelen 4:38 (voor zover het betreft verplichtingen die strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie) en 4:39 (voor zover het betreft verplichtingen die niet strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie). In beginsel dient de verordening hiervoor een uitdrukkelijke grondslag te bieden, of – in het geval van verplichtingen die strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie – de verleningsbeschikking.

Het tweede lid ziet op de verplichtingen die verband houden met de verwezenlijking van het doel van de subsidie. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan eisen inzake de deskundigheid van de personen die de te subsidiëren activiteit uit zullen voeren.

Het derde lid maakt het mogelijk om verplichtingen op te leggen die niet strekken tot verwezenlijking van het eigenlijke doel van de gesubsidieerde activiteit. Het betreft echter geen vrijbrief, deze verplichtingen moeten wel enig verband houden met de gesubsidieerde activiteit. Het kan bijvoorbeeld gaan om het opleggen van de verplichting om een extra inspanning te leveren om een bepaalde doelgroep te betrekken bij de gesubsidieerde activiteiten of om de activiteiten op de meest milieuvriendelijke manier uit te oefenen. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat met het opleggen van oneigenlijke subsidieverplichtingen terughoudendheid dient te worden betracht (Kamerstukken II 1993/94, 23 700, nr. 3, p. 66). Als het college van deze aanvullende mogelijkheid gebruik maakt moet dat duidelijk gemotiveerd worden.

In artikel 4:41 van de Awb is bepaald dat in bepaalde gevallen de subsidie-ontvanger, voor zover het verstrekken van de subsidie heeft geleid tot vermogensvorming, daarvoor een vergoeding verschuldigd is aan het bestuursorgaan. Het gaat daarbij om de volgende gevallen:

- als de subsidie-ontvanger voor de gesubsidieerde activiteiten gebruikte of bestemde goederen vervreemdt of bezwaart of de bestemming daarvan wijzigt;
- als de subsidie-ontvanger een schadevergoeding ontvangt voor verlies of beschadiging van voor de gesubsidieerde activiteiten gebruikte of bestemde goederen;
- als de gesubsidieerde activiteiten geheel of gedeeltelijk worden beëindigd;
- als de subsidieverlening of de subsidievaststelling wordt ingetrokken of de subsidie wordt beëindigd, of
- de rechtspersoon die de subsidie ontving wordt ontbonden.

Deze vergoedingsplicht echter geldt alleen als hierin is voorzien in de verordening of subsidieregeling, of – als deze ontbreken – in de subsidiebeschikking. Daarbij moet zijn bepaald hoe de hoogte van de vergoeding wordt berekend (dit hoeft geen volledige compensatie te betreffen). Met het vierde lid krijgt het college de bevoegdheid om hier uitvoering en invulling aan te geven. In de praktijk zal dit alleen aan de orde zijn bij rechtspersonen die jaarlijks subsidie ontvangen, maar het is ook mogelijk in andere gevallen.

Artikel 15, Egalisatiereserve

De figuur van de egalisatiereserve is gebaseerd op artikel 4:72 van de Awb. Een egalisatiereserve is een reserve van de subsidie-ontvanger waaraan als bestemming het dekken van exploitatierisico's is verbonden. De reserve wordt gevormd om tot een gelijkmatige verdeling van lasten te komen. Op grond van artikel 4:58 van de Awb is artikel 4:72 alleen van toepassing op per kalender- of boekjaar verstrekte subsidie aan een rechtspersoon en bovendien enkel als dat in de ASV, een subsidieregeling of bij de subsidieverlening is bepaald. De verplichting een egalisatiereserve te vormen als bedoeld in het eerste lid kan dus enkel aan rechtspersonen worden opgelegd, voor per kalender- of boekjaar verstrekte subsidies.

Het college kan bij een verleningsbeschikking voor een subsidie die per kalender- of boekjaar wordt verstrekt en die meer dan € 50.000 bedraagt bepalen dat de subsidie-ontvanger een egalisatiereserve dient te vormen (eerste lid). In dat geval komt het verschil tussen het vastgestelde subsidiebedrag en de kosten van de activiteiten waarvoor subsidie werd verleend ten gunste of ten laste van de

egalisatiereserve. De reserve wordt dus gevormd uit exploitatieoverschotten om eventuele toekomstige tekorten op te vangen.

Naast een door het college opgelegde verplichting kan op grond van het tweede lid elke subsidie-ontvanger het college verzoeken een egalisatiereserve te mogen vormen.

Omdat de egalisatiereserve dient om tekorten in het ene jaar te compenseren met overschotten in het andere jaar, heeft de toepassing van het eerste of tweede lid alleen zin bij subsidies die in een reeks van jaren achter elkaar worden verstrekt.

Artikel 17. Eindverantwoording en aanvraag tot subsidies van € 7.501 en € 50.000
In dit artikel is bepaald op welke wijze subsidie-ontvangers subsidie tussen € 7.500 en € 50.000 aan het college dienen te verantwoorden; er dient een aanvraag tot vaststelling ingediend te worden (eerste lid), deze bevat een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan (tweede lid). Ingevolge artikel 12 wordt de wijze van verantwoording al bij het besluit tot verlening van de subsidie aan de subsidie ontvanger bekend gemaakt.

Met betrekking tot het inhoudelijk verslag kan vooraf bij de subsidieverlening al zijn aangegeven op welke manieren het aantonen kan plaatsvinden. Er kunnen daarbij verschillende instrumenten worden gebruikt, zoals bestuurs- en activiteitenverslagen, een managementverklaring, een deskundigenverklaring of andere bewijsstukken (bijvoorbeeld een publicatie), enz. Het verslag kan ook bestaan uit een algemeen jaarverslag van een rechtspersoon. Het gaat er om dat duidelijk is dat de verkregen subsidie is aangewend voor het doel waarvoor de subsidie werd verstrekt. Voorts kan het college, overeenkomstig het derde lid, in een subsidieregeling aangeven andere bewijsmiddelen te verlangen dan een inhoudelijk verslag.

Artikel 18. Eindverantwoording en aanvraag tot subsidies van meer dan € 50.000
Bij subsidies vanaf € 50.000 wordt uitgegaan van de traditionele afrekening van subsidies; op basis van gerealiseerde kosten en baten. De vaststelling van de subsidie vindt plaats op basis van uitgevoerde activiteiten en gerealiseerde kosten. Het derde lid biedt de basis om in een subsidieregeling te bepalen dat er ook andere, waaronder meer of minder, gegevens gevraagd worden.

Artikel 19. Vaststelling subsidie van meer dan € 7.500
Het eerste lid bevat – overeenkomstig artikel 4:13 van de Awb – de termijn waarbinnen de beschikking gegeven dient te worden; wel bestaat de mogelijkheid tot verdagen (tweede lid). Het merendeel van de aanvragen zal binnen deze beslistermijn kunnen worden afgehandeld. Meer ingewikkelde aanvragen vergen soms meer tijd. De verdaging van de beslistermijn – voor de duur van ten hoogste de in het tweede lid nader bepaalde termijn – biedt dan uitkomst. Een besluit tot verdaging op grond van het tweede lid is appellabel (dit in tegenstelling tot een mededeling op grond van artikel 4:14 Awb dat de – eventueel verdaagde – termijn niet gehaald wordt.

Artikel 20. Berekening van uurtarieven, uniforme kostenbegrippen
Dit artikel schrijft voor dat als het college bij de bepaling van de subsidiabele kosten gebruik maakt van uurtarieven, de berekeningswijze hiervan en de voorgeschreven definities in een subsidieregeling vastgelegd dienen te worden. De aanvrager zal daarmee dan bij zijn aanvraag rekening moeten houden. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, is het college hierin beperkt tot tarieven en kostenbegrippen die voldoen aan de eisen van het toepasselijke steunkader.

Artikel 24. Hardheidsclausule
Deze hardheidsclausule is opgenomen omdat in uitzonderlijke gevallen vasthouden aan een termijn in de ASV of de toepasselijke subsidieregeling wegens bijzondere omstandigheden onevenredig kan zijn tot de daarmee te dienen belangen. Op grond van het eerste lid kan het college dan een andere termijn vaststellen.

Op grond van het tweede lid kan het college bovendien in een subsidieregeling een hardheidsclausule opnemen die ziet op nader in die subsidieregeling aangegeven bepalingen. Een te treffen voorziening, die niet in de verordening of subsidieregeling is voorzien, dient altijd binnen de doelstellingen van de subsidie te passen.

De toepassing van de hardheidsclausule is beperkt tot individuele gevallen. Zodra de toepassing van een hardheidsclausule voor bepaalde gevallen voldoende is uitgekristalliseerd en daardoor en bestendig karakter heeft gekregen, dient dit beleid in de algemene subsidieverordening of deelverordening te worden neergelegd.

Bijlage 2: Controleprotocol Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2018

Inhoud

1	**Algemeen**	**21**
1.1	Doel	21
1.2	Normenkader	22
1.3	Procedure	22
1.4	Definities	22
2	**Onderzoeksaanpak**	**24**
2.1	Algemeen	24
2.2	Aandachtspunten bij de controle van de financiële verantwoording	24
2.3	Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	24
2.4	Aandachtspunten bij het onderzoek naar de gerealiseerde activiteiten	25
3	**Rapportages accountantsonderzoek**	**27**
3.1	Model controleverklaring	27
3.2	Accountantsverslag	32
3.3	Rapport van Bevindingen	32

1. Algemeen

Op grond van de Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2018 (ASV 2018) kunnen subsidies worden verstrekt. Deze subsidies zijn onder te verdelen in:

- een subsidie kleiner dan of gelijk aan € 7.500
- subsidie groter dan € 7.500 en kleiner dan of gelijk aan € 50.000
- een subsidie groter dan € 50.000

De verantwoording over de subsidies en het daarbij behorende accountantsonderzoek zijn uitgewerkt in de artikelen 16 tot en met 18 van de ASV 2018.

Door de subsidieontvanger dient verantwoording te worden afgelegd in hoeverre de besteding van de ontvangen subsidie heeft plaatsgevonden overeenkomstig de daaraan verbonden verplichtingen. Tevens bevat de verantwoording een vergelijking tussen de nagestreefde en de gerealiseerde activiteiten, een toelichting op de verschillen en een financiële verantwoording over de besteding van de subsidie.

De financiële verantwoording bij een subsidie groter dan € 50.000 betreft jaarstukken die zijn opgesteld op basis van 'algemeen aanvaarde grondslagen voor de verslaggeving'. Afhankelijk van de grootte van de gesubsidieerde instelling is dan Richtlijn 640 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving van toepassing of RJk C1. Indien de instelling op grond van specifieke wet- en regelgeving een andere Richtlijn dan RJ640 of RJk C1 moet toepassen[2] dan wordt dit gezien als 'algemeen aanvaarde grondslag voor de verslaggeving'. Als er sprake is van een subsidie anders dan een subsidie die voor activiteiten die in een kalenderjaar worden verstrekt (artikel 9 lid 2 en 3, bijvoorbeeld een projectsubsidie) wordt de besteding van de subsidie verantwoord door middel van een specifieke subsidieverantwoording.

Bij een aanvraag tot subsidievaststelling waarvan de subsidie groter is of gelijk aan € 50.000 is een accountantscontrole als bedoeld in artikel 4:78 en 4:79 Awb vereist. Dit tenzij het college een ontheffing heeft verstrekt voor één of meer jaren.

Ten behoeve van de accountantscontrole van de financiële verantwoording en het onderzoek naar de verantwoorde activiteiten heeft het college van de gemeente Lansingerland dit controleprotocol vastgesteld. Dit controleprotocol is bestemd voor het bestuur en de accountant van de instelling die subsidie ontvangt van de gemeente Lansingerland. De subsidieontvanger is verantwoordelijk voor het ter kennis stellen van dit controleprotocol aan de accountant. Het controleprotocol is gebaseerd op het controleprotocol van de gemeente Utrecht. De gemeente Utrecht heeft dit protocol afgestemd met de CCR - werkgroep Controleprotocollen (COPRO) van de NBA (Nederlands Beroepsorganisatie voor Accountants).

1.1 Doel

Het doel van dit controleprotocol is dat de accountant van de instelling de controle van de financiële verantwoording zodanig inricht en uitvoert dat de gemeente Lansingerland een redelijke mate van zekerheid verkrijgt over:

- de volledigheid en juistheid van de verantwoorde baten en lasten
- de naleving van de aan de subsidie verbonden verplichtingen met een financieel effect

De accountant geeft de uitkomsten van zijn controle weer in een controleverklaring omtrent de volledigheid en juistheid van de financiële verantwoording en de naleving door de subsidieontvanger van de aan de subsidie verbonden verplichtingen met een financieel effect.

De subsidievaststelling door de gemeente Lansingerland kan plaatsvinden op basis van gerealiseerde activiteiten. Voorgaande is van toepassing wanneer dit expliciet in de subsidiebeschikking is opgenomen.

[2] **Zorginstellingen passen bijvoorbeeld de Regeling Verslaggeving WTZi toe**

In dit controleprotocol zijn eveneens de specifieke werkzaamheden opgenomen die de accountant dient uit te voeren inzake de verantwoording van deze gerealiseerde activiteiten via een Activiteitenverslag.

De accountant geeft de uitkomsten van dit onderzoek weer in een Rapport van feitelijke bevindingen. In het Rapport van feitelijke bevindingen meldt de accountant de uitkomsten van zijn onderzoek omtrent het activiteitenverslag welke van invloed zijn op de subsidievaststelling.

1.2 Normenkader

Subsidie groter dan € 50.000
Het betreft een controle naar de getrouwheid van de jaarrekening. Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de voor de desbetreffende instelling van toepassing zijnde 'algemeen aanvaarde grondslagen voor de verslaggeving'. Afhankelijk van de grootte van de gesubsidieerde instelling is dan Richtlijn 640 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving van toepassing of RJk C1. Indien de instelling op grond van specifieke wet- en regelgeving een andere Richtlijn dan RJ640 of RJk C1 moet toepassen[3] dan wordt dit gezien als 'algemeen aanvaarde grondslag voor de verslaggeving'.
Bij de controle naar de naleving door de subsidieontvanger van de aan de subsidie verbonden verplichtingen zijn de in hoofdstuk 2.2.3. opgenomen aandachtspunten van toepassing.

Indien de verstrekte subsidie wordt vastgesteld op basis van de gerealiseerde activiteiten zal de accountant de in hoofdstuk 2.4 opgenomen werkzaamheden uitvoeren en over de uitkomsten rapporteren via een Rapport van feitelijke bevindingen.

Incidentele subsidie (projectsubsidie) groter dan € 50.000
Een controle naar de volledigheid en juistheid van de subsidieafrekening. Hiervoor gelden geen specifieke verslaggeving voorschriften. Bij de controle naar de naleving door de subsidieontvanger van de aan de subsidie verbonden verplichtingen zijn de in hoofdstuk 2.2.3. opgenomen aandachtspunten van toepassing.

Indien de verstrekte subsidie wordt vastgesteld op basis van de gerealiseerde activiteiten zal de accountant de in hoofdstuk 2.4 opgenomen werkzaamheden uitvoeren en over de uitkomsten rapporteren via een Rapport van feitelijke bevindingen.

1.3 Procedure

De subsidieontvanger geeft opdracht tot controle van de financiële verantwoording en de naleving van de aan de subsidie verbonden verplichtingen aan een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Daarnaast geeft de subsidieontvanger opdracht tot onderzoek van de in het (jaar)verslag verantwoorde activiteiten als deze bepalend zijn voor de subsidievaststelling aan een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

De accountant stemt zijn bevindingen inzake het uitgevoerde accountantsonderzoek af met en rapporteert aan zijn opdrachtgever, de subsidieontvanger.

De instelling verstrekt te allen tijde aan het college of aan door hen aangewezen personen inzage in haar boeken en administratie. Hieronder valt tevens dossierinzage door de eventuele reviewer namens de gemeente Lansingerland van de accountantswerkzaamheden betreffende de afgegeven controleverklaring.

[3] **Zorginstellingen passen bijvoorbeeld de Regeling Verslaggeving WTZi toe**

De aanvraag tot vaststelling van de subsidie gaat vergezeld van de controleverklaring en eventueel een accountantsverslag en/of Rapport van feitelijke bevindingen.

1.4 Definities

Jaarverslag
In het jaarverslag is een verantwoording opgenomen van de activiteiten (het activiteitenverslag). Het Activiteitenverslag maakt inzichtelijk in hoeverre de activiteiten hebben plaatsgevonden overeenkomstig de aan de subsidie verbonden verplichtingen. Tevens bevat het een vergelijking tussen de nagestreefde en gerealiseerde doelstellingen, een toelichting op de verschillen en een financiële verantwoording over de besteding van de subsidie.

Financiële verantwoording
Een jaarrekening of een specifieke subsidieverantwoording.

Assurance
Een accountant verschaft zekerheid via een controleverklaring. Bij een controleverklaring is sprake van een redelijke mate van zekerheid.

Controleverklaring
Een schriftelijke mededeling van een accountant die de uitkomst van zijn onderzoek naar een financiële verantwoording weergeeft. In deze mededeling geeft de accountant assurance bij de desbetreffende financiële verantwoording.

Rapport van feitelijke bevindingen
Een rapportage waarin de accountant de uitkomsten van zijn onderzoek vermeldt ten aanzien van de deugdelijke totstandkoming van de in het Activiteitenverslag verantwoorde gerealiseerde activiteiten (=niet-financiële informatie) De accountant rapporteert zijn bevindingen zonder assurance te verschaffen, de gebruiker van het rapport moet zelf zijn oordeel vormen.

Accountantsverslag
Een uitzonderingsrapportage die alleen wordt verstrekt als er sprake is van een niet-goedkeurende controleverklaring. In het verslag geeft de accountant een nadere toelichting op zijn overwegingen welke hebben geleid tot een niet-goedkeurende controleverklaring.

Niet-financiële informatie
In het Activiteitenverslag is een verantwoording opgenomen van de gerealiseerde activiteiten (= niet-financiële informatie). Indien expliciet opgenomen in de subsidiebeschikking zal deze niet-financiële informatie worden gebruikt bij de subsidievaststelling. In hoofdstuk 2.4 van dit controleprotocol zijn de specifieke werkzaamheden opgenomen die de accountant dient uit te voeren inzake het Activiteitenverslag.

Rechtmatigheid
Rechtmatigheid betekent in het algemeen het voldoen aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In het kader van dit controleprotocol wordt rechtmatigheid gedefinieerd als de naleving van de aan de subsidie verbonden verplichtingen met een financieel effect, zoals vastgelegd in de subsidiebeschikking. In hoofdstuk 2.2.3 is dit verder uitgewerkt.

Review
Het beoordelen van het dossier van een accountant door een auditdienst of toezichthouder om vast te stellen in hoeverre van diens werkzaamheden gebruik gemaakt kan worden.

2. Onderzoeksaanpak

2. 1 Algemeen

De controle richt zich op de getrouwheid van de door de instelling opgestelde jaarrekening of specifieke subsidieverantwoording. Van de accountant wordt daarnaast verwacht dat hij vaststelt of de subsidie is besteed in overeenstemming met de geldende regelgeving en de voorschriften van de gemeente Lansingerland. Het staat de accountant vrij zijn eigen controleaanpak te kiezen.

2.2 Aandachtspunten bij de controle van de financiële verantwoording

2.2.1 Algemene aandachtspunten bij controle jaarrekening

De accountant dient het volgende vast te stellen:

- de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen
- het jaarverslag is ondertekend door (of namens) het bestuur van de instelling
- de jaarrekening is opgesteld conform de begroting waarvoor subsidie is verleend (tenzij in de verleningsbeschikking anders is bepaald) en bevat een vergelijking met de gerealiseerde baten en lasten van het voorafgaande boekjaar
- in geval van verschillen groter dan 10% tussen begroting en realisatie met een minimum van € 10.000 is in de jaarrekening een toelichting over de oorzaken opgenomen
- de ontvangen subsidievoorschotten zijn op de juiste wijze en per beschikking duidelijk herkenbaar in de jaarrekening opgenomen
- het (jaar)verslag is verenigbaar met de jaarrekening

2.2.2 Algemene aandachtspunten bij controle subsidieverantwoording

De accountant dient het volgende vast te stellen:

- de subsidieafrekening is opgesteld conform de begroting waarvoor subsidie is verleend (tenzij in de verleningsbeschikking anders is bepaald)
- in geval van verschillen groter dan 10% tussen begroting en realisatie met een minimum van € 10.000 is een toelichting over de oorzaken opgenomen
- de ontvangen subsidievoorschotten zijn op de juiste wijze en duidelijk herkenbaar in de subsidieafrekening opgenomen

2.2.3 Rechtmatigheid

De accountant dient het volgende vast te stellen:

- de subsidie is besteed voor het doel waarvoor zij beschikbaar is gesteld
- indien de instelling voor dezelfde begrote uitgaven tevens subsidie heeft aangevraagd bij één of meer andere bestuursorganen, is daarvan melding gedaan bij het verzoek tot subsidievaststelling, onder vermelding van de stand van zaken met betrekking tot die andere aanvraag of aanvragen
- alle in de subsidiebeschikking nader beschreven specifieke verplichtingen met een financieel effect zijn nageleefd
- door de gemeente Lansingerland is specifieke toestemming verleend voor de vorming van een algemene of egalisatiereserve; deze reserve moet zichtbaar in de financiële verantwoording tot uitdrukking worden gebracht (alleen van toepassing voor subsidies vanaf €7.501)
- in de financiële verantwoording is een overzicht opgenomen van de gelieerde rechtspersonen en de daaruit voorvloeiende financiële gevolgen (alleen van toepassing voor jaarlijkse subsidies > € 250.000)

2.3 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Bij zijn oordeelsvorming over de naleving van de subsidievoorwaarden streeft de accountant naar een redelijke mate van zekerheid. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, moet uitgegaan worden van een betrouwbaarheid van 95 procent. Een controleverklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven eerder genoemde betrouwbaarheid, de meest waarschijnlijke fout niet groter is dan één procent van die verantwoording. Als deze norm overschreden wordt is de in 2.3.1. vermelde tabel van toepassing.

2.3.1 Goedkeuringstolerantie

Voor de oordeelsvorming van de accountant en de controleverklaring zijn de volgende goedkeuringstoleranties voor de financiële verantwoording van toepassing:

Soort verklaring	Goedkeurend	Met beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de verantwoording (% van lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% van lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	-

Van een fout in de financiële verantwoording is sprake indien naar aanleiding van de uitgevoerde controle is gebleken dat een (gedeelte van) een post niet in overeenstemming is met één of meer aspecten van de wet- en regelgeving. Fouten worden in absolute zin opgevat, voor zover het de naleving van de subsidievoorwaarden betreft. Saldering van deze fouten is daarom niet toegestaan.

Van een onzekerheid in het onderzoek is sprake als er onvoldoende (controle-) informatie beschikbaar is om een (gedeelte van een) post als goed of fout aan te merken. Bij fouten in de financiële verantwoording kan onderscheid gemaakt worden in incidentele en structurele fouten. Van een incidentele fout is sprake als het een toevallige fout betreft. Kenmerkend voor incidentele fouten is dat in principe geen herhaling optreedt van de geconstateerde fout. Van een structurele fout is sprake als de oorzaak van de fout is gelegen in (onderdelen van) het systeem van uitvoering, waardoor fouten met een (zeker) herhalingskarakter (kunnen) optreden. Het voorgaande is van overeenkomstige toepassing op onzekerheden in de controles. Voor een adequate onderbouwing van het oordeel is het noodzakelijk dat de accountant fouten en onzekerheden zoveel mogelijk kwantificeert.

2.4 Aandachtspunten bij het onderzoek naar de gerealiseerde activiteiten

2.4.1 Niet-financiële informatie

Als de subsidievaststelling plaatsvindt op basis van gerealiseerde activiteiten is in de subsidiebeschikking opgenomen dat de accountant zijn bevindingen ten aanzien van de verantwoording van deze activiteiten dient te rapporteren in een Rapport van feitelijke bevindingen.

De niet-financiële informatie dient te voldoen aan de onderstaande eisen. De informatie is:

- Op een ordelijke en controleerbare wijze tot stand gekomen:
    - de verantwoordelijkheden en bevoegdheden in het proces zijn duidelijk vastgelegd
    - het totstandkomingproces is achteraf reconstrueerbaar;
    - de niet-financiële informatie die als uitkomst van het proces wordt opgeleverd stemt overeen met de niet-financiële informatie zoals in het Activiteitenverslag is opgenomen
- niet strijdig met de financiële informatie in de verantwoording

Ordelijk wil zeggen opgezet in overeenstemming met de in de administratieve organisatie en interne controle vastgelegde procedures en functionerend in overeenstemming daarmee. Controleerbaar wil zeggen dat de beschikbare informatie de accountant van een organisatie in staat stelt om de administratieve verwerking hiervan te beoordelen en op werking te toetsen.

Het onderzoek naar de niet-financiële informatie door de accountant omvat de volgende werkzaamheden:

- het vaststellen dat is uitgegaan van de definities van activiteiten met daarbij behorende criteria zoals die zijn opgenomen in de subsidiebeschikking
- het beoordelen van de opzet en bestaan van de informatieverzameling en verwerking van de niet-financiële informatie voor zover relevant voor de ordelijke en controleerbare totstandkoming hiervan
- op basis van deelwaarnemingen toetsen of deze maatregelen daadwerkelijk in de praktijk zijn gebracht; het behoort niet tot de taak van de accountant om de niet-financiële informatie opnieuw te meten en te onderzoeken, omdat daarmee ook een uitspraak zou worden gedaan over de uitkomsten van het proces; het beoordelen van deze uitkomsten vormt geen onderdeel van de taak van de accountant
- het vaststellen dat de verantwoorde activiteiten in het Activiteitenverslag overeenkomen met de bronregistratie
- de accountant meldt de uitkomsten van zijn onderzoek in een Rapport van feitelijke bevindingen

3. Rapportages accountantsonderzoek

3.1 Model controleverklaring

Er zijn door de gemeente Lansingerland geen specifieke voorwaarden gesteld ten aanzien van de tekst van de controleverklaring, anders dan dat daarin moet worden aangegeven dat het Controleprotocol Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2017 in acht is genomen. Ter zake wordt verder verwezen naar de voor de accountants algemeen geldende richtlijnen.

Voor de goedkeurende controleverklaring worden de volgende voorbeeldteksten gegeven.

3.1.1 Modeltekst goedkeurende controleverklaring bij een jaarrekening (o.b.v. RJ 640)

Controleverklaring

Opdracht
Wij hebben de jaarrekening … (jaar) van … (naam instelling) te … (statutaire vestigingsplaats) bestaande uit de balans per … (datum) en de winst-en-verliesrekening over … (jaar) met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur
Het bestuur van de instelling is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 “Organisaties zonder winststreven” en de subsidiebeschikking(en) van de gemeente Lansingerland.

Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Het bestuur van de instelling is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2017 en de subsidievoorwaarden zoals opgenomen in de subsidiebeschikking(en) d.d. [DATUM EN KENMERK BESCHIKKING(EN)] van de gemeente Lansingerland.

Verantwoordelijkheid van de accountant
Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2017. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico’s dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van de Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2017 en de subsidievoorwaarden zoals opgenomen in de subsidiebeschikkingen, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van (naam instelling). Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de instelling heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel
Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van … (naam instelling) per … (datum) en van het resultaat over … (jaar) in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 “Organisaties zonder winststreven”. Tevens zijn wij van oordeel, dat de baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de aan de subsidie verbonden verplichtingen zoals vastgelegd in de Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2017 en de subsidiebeschikking(en) met de kenmerken [kenmerk beschikkingen].

Verklaring betreffende overige gestelde eisen
Het jaarverslag is, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar met de jaarrekening.

Plaats, datum
Ondertekening

3.1.2 Modeltekst goedkeurende controleverklaring bij een subsidieverantwoording

Controleverklaring

Opdracht
Wij hebben de bijgevoegde, door ons gewaarmerkte, subsidieverantwoording ingevolge de door de gemeente Lansingerland gesubsidieerde activiteiten van … (naam instelling) te … (statutaire vestigingsplaats) over … (jaar/periode) gecontroleerd. De verantwoording is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de instelling. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring inzake de verantwoording te verstrekken.

Verantwoordelijkheid van het bestuur
Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opstellen van de subsidieverantwoording in overeenstemming met ... (hier verwijzen naar relevante wet- en regelgeving opgenomen in subsidiebeschikking). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de subsidieverantwoording mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant
Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de subsidiedeclaratie op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2017. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de subsidieverantwoording geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de subsidieverantwoording. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de subsidieverantwoording een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de subsidieverantwoording door de entiteit, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van de subsidieverantwoording, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de subsidiedeclaratie. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel
Naar ons oordeel geeft de subsidieverantwoording de baten en lasten juist en volledig weer en zijn de baten en lasten tot stand gekomen in overeenstemming met de aan de subsidie verbonden verplichtingen zoals vastgelegd in de subsidiebeschikking.

Beperking in gebruik en verspreidingskring
De subsidieverantwoording is opgesteld voor de gemeente Lansingerland (naam subsidiegever) met als doel ... (naam entiteit(en)) in staat te stellen te voldoen aan eisen zoals opgenomen in de Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2017 en de subsidiebeschikking met kenmerk [KENMERK SUBSIDIE]. Hierdoor is de subsidieverantwoording mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. De subsidieverantwoording met onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor ... (naam entiteit(en)) en ... (naam subsidiegever) en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Plaats, datum
Ondertekening

3.2 Accountantsverslag

Een uitzonderingsrapportage die alleen wordt verstrekt als er sprake is van een niet-goedkeurende controleverklaring. In het verslag geeft de accountant een nadere toelichting op zijn overwegingen welke hebben geleid tot een niet-goedkeurende controleverklaring.

3.3 Rapport van feitelijke bevindingen

In het Rapport van feitelijke bevindingen rapporteert de accountant de uitkomsten van zijn onderzoek ten aanzien van de deugdelijke totstandkoming van de in het Activiteitenverslag verantwoorde gerealiseerde activiteiten (= niet-financiële informatie). Hiervoor is geen specifiek format voorgeschreven. In ieder geval moet duidelijk zijn vermeld welke werkzaamheden de accountant heeft uitgevoerd en tot welke bevindingen deze hebben geleid